

**ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY TYCHOWO
ZA 2017 ROK**

Kwiecień 2018 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Tychowo za 2017 rok. Analizę sporządzono w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, odpadami zielonymi oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych i kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza za 2017 rok odnosi się również do danych zawartych w analizach za 2016 i 2015 rok. Analiza ma dostarczyć informację o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz informacji o ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania. Głównym celem przygotowania niniejszej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 2422), w którym określony został szczegółowy zakres przedmiotowej analizy.

2. Zagadnienia ogólne

W 2017 r. do prowadzonego przez Burmistrza Tychowa rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wpisanych było sześć podmiotów tj.:

- Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "EKO-FIUK" Spółka Komandytowa, Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec;
- REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o. Oddział w Barwicach, ul. Czaplinecka 12, 78-460 Barwice;
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin;
- Zakład Wywozu Nieczystości s.c. "ŁAD-SAN" Krystyna Szwed & Tadeusz Szwed, ul. Ustronie Miejskie 1, 78-200 Białogard;
- Elektrorecykling Sp. z o.o., Sękowo 59, 64-300 Nowy Tomyśl;
- "EKOSAN" Sp. z o.o., Chałupy 13 B, 76-024 Świeszyno.

Aktywną działalność związaną z odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Tychowo prowadziły podmioty: PHU "ATF" Spółka Komandytowa oraz REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o. Oddział w Barwicach.

W gminie Tychowo w 2017 roku obowiązywał system workowo-pojemnikowy „selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych”, w którym obok selektywnie zbieranych frakcji odpadów, takich jak papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale (kolorowe worki) odbierane były odpady zmieszane (pojemniki). Z terenu gminy odbierane były również odpady wielkogabarytowe, stare opony oraz sprzęt AGD i RTV. Odpady te odbierane były w ramach kwartalnych zbiórek sprzed posesji. Można je było również przekazywać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Tychowie przy ulicy Bobolickiej 12A. Funkcjonujący od 1 lipca 2013 roku na terenie gminy system gospodarowania odpadami komunalnymi w zamian za uiszczoną opłatę objął właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Głównym powodem wprowadzonych zmian jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk.

W 2017 r. usługa odbierania i zagospodarowywania odpadów realizowana była w ramach dwóch umów. Od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. usługa odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, transportu odpadów zmieszanych do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Sianowie oraz zagospodarowania odpadów zbieranych w sposób selektywny realizowana była przez konsorcjum firm EKO-FIUK Spółka Komandytowa i LOTO SYSTEM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Chojnicy 2, 78-650 Mirosławiec. Usługę zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych realizowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Koszalinie obsługujące RIPOK - Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie.

Za usługę odbierania, transportu do RIPOK odpadów komunalnych zmieszanych i zagospodarowania odpadów zbieranych selektywnie konsorcjum otrzymywało miesięczne wynagrodzenie ryczałtem. Za usługę zagospodarowania przez RIPOK w Sianowie odpadów komunalnych zmieszanych wynagrodzenie dla PGK w Koszalinie naliczane było, jako iloczyn ceny jednostkowej za zagospodarowanie 1 Mg odpadów i ilości przekazanych na składowisko w Sianowie Mg odpadów.

W 2017 roku obowiązywały podjęte przez Radę Miejską w Tychowie w latach 2012 – 2017 uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina objęła nieruchomości zamieszkałe. Systemem nie zostały objęte nieruchomości niezamieszkałe m.in.: szkoły, urzędy, placówki usługowe i handlowe oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mieli obowiązek zawarcia umów indywidualnych z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne.

Opłatę za gospodarowanie odpadami naliczano, jako iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość i wysokość stawki opłaty.

W 2017 roku obowiązywały dwie stawki opłaty od osoby:

- stawka podstawowa – 10,00 zł za gromadzenie i oddawanie odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny;
- stawka wyższa – 17,00 zł za gromadzenie i oddawanie odpadów zbieranych w sposób nieselektywny.

Odpady komunalne zmieszane odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych raz na 2 tygodnie (budynki jednorodzinne) lub raz w tygodniu (budynki wielorodzinne – głównie spółdzielnie mieszkaniowe), odpady zbierane selektywnie (szkło, plastik + opakowania wielomateriałowe, papier, metale) odbierane są raz na 4 tygodnie. Odpady wielkogabarytowe, stare opony, zużyty sprzęt AGD i RTV odbierane były raz na kwartał sprzed posesji.

Przeterminowane leki można było oddawać do apteki VITA przy ulicy Wolności 7 w Tychowie.

Odpady wielkogabarytowe, stare opony, zużyty sprzęt AGD i RTV, stare baterie, opakowania po farbach i lakierach można było również przekazać do PSZOK przy ulicy Bobolickiej 12A w Tychowie.

Pojemniki na zużyte baterie znajdują się również w obiektach użyteczności publicznej tj. w Urzędzie Miejskim w Tychowie, w placówkach oświatowych i kulturalnych na terenie gminy oraz niektórych sklepach.

2.1. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U. 2017 r., poz. 2422) na terenie gminy Tychowo został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy mogą dostarczać odpady tj.: zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, opakowania po chemikaliach (farby, lakiery, kleje), zużyte opony oraz szkło, plastik, metale i makulatura. PSZOK zarządzany jest przez Gminę Tychowo, właściciela terenu na którym jest on zlokalizowany i mieści się przy ulicy Bobolickiej 12 A w Tychowie. Ze względów organizacyjnych PSZOK jest ogólnodostępnym punktem, do którego mieszkańcy gminy mogli codziennie przekazywać odpady. Zgromadzone w PSZOK odpady odbierane były w ramach umowy głównej z konsorcjum firm. Ze względu na prowadzone w ramach systemu gospodarowania kwartalne zbiórki

odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektronicznego, starych opon, opakowań po farbach i lakierach sprzed wszystkich nieruchomości zamieszkałych w gminie, do PSZOK trafiły niewielkie ilości odpadów, głównie remontowo-budowlanych i wielkogabarytowych.

2.2 Przeteterminowane leki

Przeteterminowane leki można było przekazywać do specjalnego pojemnika, który znajduje się w aptece VITA w Tychowie przy ulicy Wolności 7.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Tychowo nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz Wojewódzkim Planem Gospodarowania Odpadami i obowiązującymi umowami z Wykonawcą usługi odbierania i transportu odpadów komunalnych zmieszanych i ulegających biodegradacji oraz Operatorem RIPOK są przekazywane do instalacji w Sianowie, pełniącej rolę Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla Regionu Wschodniego, do 27 grudnia 2016 r. Regionu Koszalińskiego. Odpady selektywnie zbierane frakcji szkło, papier i tektura, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale są zagospodarowywane przez Wykonawcę usługi w innych instalacjach.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Pojemniki na odpady zmieszane i pojemniki do zbiórki selektywnej.

W 2017 roku właściciele nieruchomości zamieszkałych w 99% korzystali z pojemników do gromadzenia odpadów zmieszanych użyczonych przez konsorcjum firm realizujących usługę. Istnieje potrzeba stworzenia alternatywnego źródła wyposażenia nieruchomości w pojemniki. Jednym ze sposobów jest zakup pojemników przez Gminę i użyczenie ich odpłatnie właścicielom nieruchomości. Opłata miesięczna za użyczenie pojemnika wynosiłaby około 1 zł, który doliczony byłby do opłaty za gospodarowanie odpadami. Koszty związane z ewentualnym zakupem około 2000 pojemników 120 l. to wydatek rzędu 415 tys. zł. Drugim rozwiązaniem byłoby wyposażenie nieruchomości w pojemniki przez właścicieli nieruchomości. Istnieje jednak obawa, że część właścicieli nie wywiązałyby się z tego obowiązku, co skutkowałoby, przynajmniej przez jakiś okres rozszczelnieniem systemu.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach konieczny będzie również zakup pojemników do zbierania selektywnego odpadów dla przestrzeni publicznej. Najkorzystniejszym rozwiązaniem ze względów funkcjonalnych oraz estetycznych byłyby pojemniki kompaktowe (kilkukomorowe) do zbiórki selektywnej. Koszt takiej inwestycji to wydatek około 20 tys. zł.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych

W 2017 r. Gmina Tychowo rozliczała się z dwoma podmiotami, uczestniczącymi w odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych. Z wykonawcą usługi odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców oraz transportem odpadów zmieszanych i biodegradowalnych do RIPOK w Sianowie oraz zagospodarowaniem odpadów zbieranych w sposób selektywny Gmina rozliczała się ryczałtem miesięcznym w stałej wysokości przez cały czas realizacji umowy. Drugi rodzaj rozliczeń dotyczył zagospodarowania odpadów zmieszanych i biodegradowalnych pochodzących z terenu gminy Tychowo w RIPOK w Sianowie. W tym przypadku wynagrodzenie stanowiło iloczyn stawki jednostkowej za zagospodarowanie 1 Mg odpadów danej frakcji i ilości odebranych Mg.

Koszty odbierania i zagospodarowania odpadów w 2017 r. – 560 723,64 zł.

Koszty administracyjne związane z gospodarowaniem odpadami – 74 178,60 zł

Łączne koszty poniesione w związku z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów – 634 902,24 zł

6. Liczba mieszkańców (stan na 31 grudzień 2017 r.)

- a) liczba mieszkańców zameldowanych – 6853 osób, w tym: 6678 na pobyt stały i 175 na pobyt czasowy
- b) liczba złożonych deklaracji – 364
- c) liczba osób wpisanych w deklaracji – 5243

W 2017 r. weryfikowano wrywkowo dane dotyczące liczby osób zamieszkujących nieruchomości poprzez sołtysów oraz inne źródła informacji. Z rozmów z sołtysami wynika, że liczba zadeklarowanych osób przez właścicieli nieruchomości jest zgodna ze stanem faktycznym. W związku z nauką lub pracą poza terenem gminy permanentnie przebywa około 1600 – 1700 mieszkańców Gminy Tychowo.

W 2017 r. nie prowadzono działań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2017 r. poz. 2422), w stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 ww. ustawy.

7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2017 r.

Łącznie na terenie Gminy Tychowo w 2017 roku wytworzono 1480,508 Mg odpadów, z czego 74,58% stanowiły zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne. W porównaniu do 2016 roku (75,6%) udział odpadów zmieszanych w stosunku do pozostałych frakcji uległ zmniejszeniu o 1,02 punktu procentowego. W 2015 roku udział ten wynosił 74,2%. W 2017 roku zebrane selektywnie odpady frakcji: papier, metal, szkło i tworzywa sztuczne stanowiły 14,66%. W porównaniu z rokiem 2016 (12,9%) udział tych frakcji zwiększony został o 1,76 punktu procentowego. Odpady wielkogabarytowe stanowiły w 2017 roku 9,55% wytworzonych odpadów. W porównaniu z rokiem 2016 (8,3%) udział frakcji uległ zwiększeniu o 1,25 punktu procentowego. Odpady budowlane stanowiły w 2017 roku 2,02% wszystkich zebranych odpadów. W porównaniu z 2016 r. (0,5%) procentowy udział tej frakcji w odpadach uległ zwiększeniu o 1,52 punktu procentowego. Porównanie wartości względnych zestawienia z roku 2017 z danymi za 2016 rok wskazuje, że system gospodarowania odpadami komunalnymi wprowadzony od lipca 2013 r. przynosi widoczne efekty. Z punktu widzenia wartości bezwzględnych nastąpił znaczny wzrost masy wytworzonych na terenie gminy odpadów, pomimo spadku liczby mieszkańców realnie zamieszkujących obszar gminy. W stosunku do 2016 roku w 2017 r. nastąpił przyrost wytworzonych odpadów ogółem o 128,688 Mg, to jest o 9,51 % (przyrost pomiędzy rokiem 2016 a 2015 wyniósł 91,92 Mg to jest 7,3 %). Przyrost ten był wyższy niż w przypadku 2016 roku do 2015 roku. Analiza danych zebranych od 2012 r. wskazuje coroczny wzrost ilości odbieranych od właścicieli nieruchomości odpadów jednak przyrosty rok do roku są coraz mniejsze. Świadczyć to może o rzeczywistym wzroście ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców gminy Tychowo albo o co raz skuteczniejszym uszczelnianiu systemu odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

7.1 Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy

Łączna ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Tychowo w 2017 roku wyniosła 1480,508 Mg.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	
		2016 r.	2017 r.
Odebrane od mieszkańców			
		2016 r.	2017 r.
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	112,660	141,42
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1022,610	1104,261
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	99,200	122,54
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,000	0
15 01 07	Opakowania ze szkła	74,950	64,7
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,000	0,007
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,000	0
17 01 02	Gruz ceglany	1,580	4,720
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,680	0
17 03 80	Odpadowa papa	0,220	0
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	4,200	16,64
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	0,000	0
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	35,720	26,220
		1351,820	1480,508

Gmina Tychowo jest gminą miejsko-wiejską, w której około 63,5% mieszkańców zamieszkuje obszary wiejskie a 36,5 % miasto Tychowo.

Z obszaru wiejskiego odebrano w 2017 roku 650,128 Mg odpadów komunalnych zmieszanych, co stanowi 58,87%.

Z obszaru miejskiego odebrano 454,133 Mg odpadów komunalnych zmieszanych, co stanowi 41,13% .

Dla porównania z obszarów wiejskich w latach wcześniejszych odebrano odpadów komunalnych zmieszanych w 2016 roku – 629,479 Mg i w 2015 roku – 547,000 Mg, z obszarów miejskich zaś odebrano w 2016 roku – 393,131 Mg i w 2015 roku – 387,900 Mg, W latach poprzednich proporcje pomiędzy ilością odpadów komunalnych zmieszanych odebranych z terenów wiejskich do miejskich wynosiły odpowiednio:

- w 2016 roku 61,56 do 38,44 oraz
- w 2015 roku 58,5 do 41,5.

W sposób pośredni dane te wskazują, że w 2017 r. różnicowanie w ilości odpadów niesegregowanych wytwarzanych przez 1 mieszkańca obszarów miejskich i obszarów wiejskich, z jaki mieliśmy do czynienia w latach poprzednich zmniejsza się. Brak danych o odebranych bezpośrednio od mieszkańców odpadów frakcji metale oraz papier i tektura potwierdza wskazywany w analizie z 2013 i 2014 roku sposób ich zagospodarowania. Metale sprzedawane są najczęściej bezpośrednio do punktów skupu lub „obwoźnym złomarzom” przez właścicieli nieruchomości. Papier i tektura używane są głównie, jako podpałka w domowych piecach lub w niewielkich ilościach przekazywane do szkół w ramach zbiórek makulatury lub do punktów skupu. Na terenie gminy około 95% gospodarstw domowych używa do ogrzewania wody bieżącej oraz do celów grzewczych pieców węglowych (węgiel, drewno).

W wyniku prowadzonego przez instalacje do przetwarzania odpadów odzysku frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyselekcjonowano:

z odpadów o kodzie 15 01 06

15 01 01 - 31,076 Mg,

15 01 02 - 29,947 Mg,

15 01 04 - 9,009 Mg,

15 01 05 - 4,016 Mg,

15 01 07 - 11,438 Mg,

19 12 01 - 16,608 Mg,

z odpadów o kodzie 20 03 01

15 01 01 - 5,005 Mg,

15 01 02 - 17,991 Mg,

15 01 04 - 2,952 Mg,

15 01 05 - 0,976 Mg,

15 01 07 - 8,886 Mg,

19 12 02 - 1,302 Mg,

20 01 01 - 2,851 Mg,

20 01 39 - 0,010 Mg,

20 01 40 - 10,336 Mg.

Łącznie z zebranymi selektywnie przez mieszkańców odpadami o kodzie 15 01 07 - 64,700 Mg, recyklingowi poddano 217,103 Mg odpadów frakcji papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło.

7.2 Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Na terenie Gminy Tychowo większość właścicieli nieruchomości zadeklarowało kompostowanie odpadów zielonych ulegających biodegradacji. Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Tychowo odpady biodegradowalne można przekazywać do odbierania w „brązowych” workach przeznaczonych dla tej frakcji odpadów.

W 2017 r. nie zebrano i nie odebrano od właścicieli nieruchomości żadnych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W 2017 roku w RIPOK w Sianowie, po sortowaniu odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 pochodzących z terenu gminy Tychowo, wytworzono 410,148 Mg odpadów o kodzie 19 12 12, które przekazano do dalszej przeróbki kolejnemu podmiotowi. Nie poddano składowaniu odpadów o kodzie 19 12 12.

7.3 Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Zagospodarowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych generalnie pozostaje w gestii właścicieli nieruchomości. Odpady pochodzące z remontów mieszkańcy mogą także przekazywać do Punktu Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych w Tychowie.

W 2017 roku odebrano łącznie z terenu gminy Tychowo 21,36 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w tym: odpadów o kodzie 17 01 02 - 4,720 Mg i 17 09 04 - 16,64 Mg.

Odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości 20,480 Mg poddane zostały odzyskowi.

8. Osiągnięte przez Gminę Tychowo poziomy odzysku.

8.1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

W 2017 r. nie skierowano do składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji pochodzących z terenu gminy Tychowo.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676).

Osiągnięty przez Gminę Tychowo poziom w 2017 roku wyniósł 0 %.

8.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167).

Osiągnięty przez Gminę poziom w 2017 roku wyniósł 26,66 %.

8.3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych obliczony został w oparciu o wzór z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167).

Osiągnięty przez Gminę poziom w 2017 roku wyniósł 95,88 %.

Należy stwierdzić, że wprowadzenie w życie nowego systemu gospodarowania odpadami poprawiło efektywność odbierania odpadów komunalnych z gospodarstw domowych. Dotyczy to zwłaszcza obszarów wiejskich. Wartością dodaną jest ciągły wzrost świadomości ekologicznej społeczności, przede wszystkim dzieci i młodzieży. Obligatoryjne wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów oraz odejście od zasady „nie płacisz, nie masz pojemnika” w znacznym stopniu rozwiązało problem wyrzucania odpadów w miejsca do tego nie przeznaczone. Wszystko wskazuje, że zaproponowane przez Gminę dla tej grupy właścicieli nieruchomości rozwiązania organizacyjne są dobre. Przypadki wyrzucania odpadów w miejsca do tego nie przeznaczone zdarzają się ale wiele wskazuje na to, że odpady te pochodzą z nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady. Problem ten dotyczy głównie odpadów remontowych i budowlanych pochodzących prawdopodobnie z działalności gospodarczej niektórych przedsiębiorstw remontowo-budowlanych lub remontów wykonywanych samodzielnie przez właścicieli nieruchomości. W przypadku ujawnienia nielegalnego składowania takich odpadów Gmina podejmuje działania zmierzające do usunięcia ich przez właściciela odpadów lub właściciela nieruchomości, na której odpady te zostały zdeponowane. Objęcie w przyszłości przez Gminę systemem gospodarowania również nieruchomości niezamieszkałych, na których wytwarzane są odpady komunalne wydaje się zasadne. Cykliczne akcje związane ze sprzątnięciem terenów publicznych lub ogólnodostępnych prowadzone są corocznie przez placówki edukacyjno-oświatowe podlegające Gminie oraz mieszkańców sołectw. Tego rodzaju akcje oprócz efektu rzeczowego w postaci uprzątniętych ze śmieci terenów uczulają mieszkańców na „zaśmiecanie miejsc, do których sami uczęszczają” oraz tworzą podwaliny samodyscypliny w tej materii.